

Svar på skriftligt spörsmål SSS 296/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål om behandling av ny ansökan om asyl

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 296/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Olli-Poika Parviainen /gr m.fl.:

Vad ämnar regeringen göra för att säkerställa att tröskeln för behandling av asylsökandes nya ansökningar är låg så att man för sin del kan förhindra att principen om non-refoulement kränks, och vilka kriterier har ställts för att nya ansökningar ska tas upp till behandling?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Med ny ansökan avses i 102 § i utlänningslagen en ansökan om internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett lagakraftvunnet beslut av Migrationsverket eller förvaltningsdomstolen på sin tidigare ansökan medan han eller hon fortfarande vistas i landet eller efter att ha fått ett beslut har lämnat landet för en kort tid. Om en ny ansökan lämnas in medan ärendet fortfarande är anhängigt, ska de uppgifter som sökanden lägger fram tillställas den myndighet som behandlar ärendet för att beaktas som ny utredning i det anhängiga ärendet.

Liksom den första ansökan lämnas även den nya ansökan till polisen eller Gränsbevakningsväsendet som registrerar grunderna som personen anför i den nya ansökan och utredningarna som lämnas till stöd för dessa. Den nya ansökan utreds först preliminärt av Migrationsverket i syfte att fastställa om det framgår eller om sökande anför nya grunder som påverkar avgörandet för att få stanna i landet. Med stöd av de nya grunder som anföras kan även behovet av en utredning av hur de grunder som sökanden redan tidigare anført påverkar behovet av internationellt skydd. Den här preliminära utredningen genomförs i princip utgående från de grunder i ansökan som har meddelats polisen eller Gränsbevakningsväsendet. Det är viktigt att en person som ansöker om nytt internationellt skydd lägger fram sina nya grunder så omfattande som möjligt redan då ansökan lämnas. Vid behov kan sökande kallas till Migrationsverket för att höras muntligt inför den preliminära utredningen.

Om det utgående från den preliminära utredningen kan fastställas att ovan nämnda nya grunder som påverkar avgörandet inte har anförts avvisas ansökan utan prövning i enlighet med 103 § 4 punkten i utlänningslagen. Om sådana grunder har anförts kallas sökande till ett nytt asylsamtal och ansökan utreds i ett asylförfarande. Tröskeln som lagen förutsätter för en ny utredning är alltså redan i sig tämligen låg. I samband med utredningen bedöms om en tillämpningsgrund för ett påskyndat förfarande kan tillämpas. Om ansökan har lämnats endast i syfte att fördröja ett omedelbart avlägsnande ur landet eller om de anförda grunderna tydligt är otrovliga kan

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 296/2018 rd

ansökan i enlighet med 101 § betraktas som uppenbart ogrundad och avgöras i ett påskyndat förfarande.

Verkställbarheten av beslutet om avlägsnande ur landet gällande en ny ansökan beror på om ansökan har avvisats utan prövning eller om den har avslagits. Ett avvisningsbeslut i anknytning till ett beslut om avvisning utan prövning med stöd av 201 § i utlänningslagen kan verkställas genast när det har delgetts sökande, om förvaltningsdomstolen inte beslutar annat. Även då ska en person reserveras en faktisk möjlighet att ansöka om förbud mot verkställande av avlägsnande ur landet. En annan eller senare ny ansökan förhindrar i princip inte verkställandet av avlägsnande ur landet, om det för den första nya ansökan har tagits ett beslut om avvisning utan prövning. Även i dessa fall ska Migrationsverket före avlägsnande ur landet bedöma om det är motiverat att till följd av de påståenden som personen anför i sin nya ansökan bedöma om förbudet mot tillbakasändning kränks. De här nämnda bestämmelserna i utlänningslagen baserar sig på bestämmelserna i Europeiska unionens så kallade förfarandedirektiv (2013/32/EU). Vid Migrationsverket bereds dessutom en särskild intern anvisning om nya ansökningar.

Grunderna för att lämna en ny ansökan är mångfacetterade, men i praktiken hör ofta något av följande element ihop med dem. Sökandes situation kan ha ändrats och i ansökan anför nya grunder som påverkar avgörandet av ärendet och som ska bedömas i syfte att bedöma personens behov av internationellt skydd. Sökandes egen bedömning av situationen eller sin säkerhet kan också skilja sig från Migrationsverkets eller förvaltningsdomstolarnas bedömning av ärendet och personen anser sig vara i behov av internationellt skydd utgående från de grunder som han eller hon anført tidigare. I allt högre grad anför även andra grunder för att vistas i Finland, till exempel anställning. Orsaken kan också vara viljan att fortsätta omfattas av mottagningstjänsterna eller att på nytt komma att omfattas av dem eller en annan, t.ex. ekonomisk eller social grund för att få fortsätta vistas i Finland. Som ett tilltagande fenomen har observerats att en del av sökande lämnar en ny ansökan endast för att fördröja avlägsnandet ur landet.

Antalet nya ansökningar och deras relativa andel av alla ansökningar om internationellt skydd som lämnas i Finland har tydligt ökat under 2018 jämfört med tidigare år. Den här ökningen kunde skönjas redan 2017. Enligt migrationsverkets statistik har det i Finland lämnats ca 1 900 ansökningar under de första månaderna 2018 och av dem är hälften (956) nya ansökningar. Av dessa är största delen den första nya ansökan, sin andra eller en senare ny ansökan har 127 personer lämnat. Under samma tidsperiod har det fattats 838 beslut om nya ansökningar, av vilka 80 var jakande och 301 nekande (ansökan behandlad). Det fattades 457 beslut om avvisning utan prövning. Statistiken visar således att nästan hälften (45 %) av de nya ansökningarna togs upp för behandling eller behandlades antingen i ett normalt eller påskyndat förfarande. Dessutom förföll behandlingen av ansökan i 61 fall.

Vid inrikesministeriet tillsattes 3.7.2018 ett projekt i syfte att utreda och bereda de ändringar i utlänningslagen som EU:s direktiv om asylförfarande möjliggör i fråga om behandlingen av nya ansökningar och verkställande av Migrationsverkets beslut. Alla bestämmelser om utredningen

Svar på skriftligt spörsmål SSS 296/2018 rd

av nya ansökningar och möjligheter att avvika från rätten att stanna på området i samband med senare ansökningar i direktivet ingår inte i den gällande utlänningslagen.

Helsingfors 23.7.2018

Inrikesminister Kai Mykkänen